

**ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΛΗΔΑΣ ΚΟΥΡΣΟΥΜΠΑ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΗΛΙΚΗΣ**

(Αποτέλεσμα Διερεύνησης Παραπόνου)

Λευκωσία, Δεκέμβριος 2018

Γωνία Απελλή και Παύλου Νιρβάνα, 5^{ος} όροφος, 1496 Λευκωσία

Τηλ. +357 22873200, Φαξ +357 22872365

Ιστοσελίδα: www.childcom.org.cy, Ηλ. Διεύθυνση: childcom@ccr.gov.cy

A. Εισαγωγή

1. Το παρόν Πόρισμα συντάχθηκε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που μου παρέχονται από τους περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμους του 2007 και 2014 [N.74(I)/2007 και N.44(I)/2014], και ιδιαίτερα τα άρθρα 4 (1)(δ),(ε),(θ) και 4(2)(δ),(ι), στη βάση διερεύνησης παραπόνου, το οποίο μου υποβλήθηκε τον Ιανουάριο του 2018 σε σχέση με την εκδίκαση περίπτωσης σεξουαλικής κακοποίησης ανήλικης.

B. Ιστορικό παραπόνου

2. Η περίπτωση αφορά την ανήλικη Μ.Κ. Σύμφωνα με το παράπονο που μου υποβλήθηκε στις 17/01/2018, είχε γίνει καταγγελία στην Αστυνομία στις **21/03/2016** για σεξουαλική κακοποίηση της ανήλικης από τον Ι.Θ., ο οποίος συνελήφθη και, αφού τέθηκε υπό κράτηση για 8 ημέρες, στη συνέχεια αφέθηκε ελεύθερος, για να παραπεμφθεί σε δίκη ενώπιον του Κακουργιοδικείου Επαρχίας Α, αρχές Ιουλίου του 2016. Παρά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος, μετά από αρκετές αναβολές, οι οποίες ζητήθηκαν από την πλευρά του κατηγορουμένου, η υπόθεση δεν είχε ακόμα εκδικαστεί και ο κατηγορούμενος παρέμενε ελεύθερος. Σημειώνεται ότι, η οικία του κατηγορούμενου γειτνιάζει με την οικία της μητρικής γιαγιάς της ανήλικης.

3. Κατά τη δικάσιμο στο Κακουργιοδικείο Επαρχίας Α, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 11/12/2017, η δημόσια κατήγορος/δικηγόρος της Δημοκρατίας που χειριζόταν την υπόθεση ενημέρωσε την παραπονούμενη ότι η υπόθεση παραπέμπεται τελικά στο Επαρχιακό Δικαστήριο Επαρχίας Α αντί στο Κακουργιοδικείο, **για σκοπούς επίσπευσης της διαδικασίας** και η δίκη είχε οριστεί για τις 19/04/2018. Η παραπονούμενη μητέρα αναφέρει ότι για την υπόθεση έχουν αλλάξει τα πρόσωπα που την χειρίζονται εκ μέρους της Κατηγορούσας Αρχής, τουλάχιστον, τρεις φορές και ότι δεν της είχε επιτραπεί να είναι παρούσα στην δίκη καθότι διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών, ούτε ενημερωνόταν επαρκώς για πτυχές της δικαστικής διαδικασίας της υπόθεσης που αφορούν την παραβίαση των δικαιωμάτων του παιδιού της και την προάσπιση του συμφέροντός του.

4. Σε τηλεφωνική επικοινωνία Λειτουργού του Γραφείου μου στις 18/04/2018 με τη δημόσια κατήγορο που χειρίζεται την υπόθεση, αναφέρθηκε ότι η εκδίκαση της εν λόγω υπόθεσης, η οποία ήταν ορισμένη για τις 19/04/2018, θα έπαιρνε εκ νέου αναβολή,

εξαιτίας μεγάλου φόρτου εργασίας του Επαρχιακού Δικαστηρίου σε σχέση με υποθέσεις που χρονολογούνται από το 2015 και διαβεβαίωσε ότι θα ακολουθηθούν όλες οι ενδεδειγμένες ενέργειες για προετοιμασία της ανήλικης λίγες μέρες πριν τη διεξαγωγή της δίκης και, εάν χρειάζεται, θα γίνουν ειδικές ρυθμίσεις στην αίθουσα του δικαστηρίου.

5. Σε τηλεφωνική επικοινωνία της παραπονούμενης μητέρας με Λειτουργό του Γραφείου μου στις 20/04/2018, η μητέρα επιβεβαίωσε την αναβολή της υπόθεσης για επιπλέον 6 μήνες (Οκτώβριο 2018), εξέλιξη η οποία, ευλόγως, της προκάλεσε δυσαρέσκεια δεδομένου ότι η αιτιολόγηση που της δόθηκε από τη Νομική Υπηρεσία αναφορικά με την παραπομπή της υπόθεσης για εκδίκαση από το Κακουργιοδικείο στο Επαρχιακό Δικαστήριο Επαρχίας Α, ήταν η επίσπευση της εκδίκασης της υπόθεσης και η αποφυγή καθυστερήσεων. Σε πρόσφατη τηλεφωνική συνομιλία της μητέρας με Λειτουργό του Γραφείου μου στις 10/12/2018, η μητέρα ενημέρωσε ότι η υπόθεση πήρε για ακόμα μια φορά αναβολή μέχρι τις **11/02/2019**, μετά από αίτημα του δικηγόρου του κατηγορουμένου, επί του οποίου δεν υπήρξε ένσταση της κατηγορούσας αρχής, με το δικαιολογητικό ότι οι καταθέσεις ήταν δυσανάγνωστες.

Γ. Ενέργειες της Επιτρόπου

6. Μετά από μελέτη του παραπόνου της μητέρας του παιδιού, ημερομηνίας 17/01/2018, σχετικά με την εκδίκαση υπόθεσης που αφορά σε σεξουαλική κακοποίηση της ανήλικης κόρης της, παρενέβηκα προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ως την αρμόδια για ποινικές διώξεις αρχή, με επιστολή ημερομηνίας 30/01/2018. Για την εν λόγω παρέμβαση έλαβα απάντησή εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με επιστολή ημερομηνίας 17/04/2018.

7. Στην εν λόγω παρέμβασή μου ζήτησα να ενημερωθώ αναφορικά με τα ακόλουθα:

(α) τους λόγους για τους οποίους υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στη διεξαγωγή της δίκης.

(β) τους λόγους για τους οποίους η υπόθεση παραπέμφθηκε τελικά από το Κακουργιοδικείο στο Επαρχιακό Δικαστήριο Επαρχίας Α, λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας των αδικημάτων και των ποινών που προβλέπονται από τον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο του 2014 (Ν. 91(Ι)/2014).

(γ) με ποιο τρόπο διασφαλίζονται τα δικαιώματα των θυμάτων και των κηδεμόνων τους σε ενημέρωση, πληροφόρηση, νομική εκπροσώπηση όπως αυτά κατοχυρώνονται στον πιο πάνω αναφερόμενο Νόμο, από τις διωκτικές αρχές και κατά πόσο στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν εφαρμοστεί οι διατάξεις του σχετικού νόμου.

(δ) με ποιο τρόπο αντιμετωπίζονται τυχόν προβλήματα μεταξύ του θύματος ή/και των κηδεμόνων του με το Δικηγόρο της Δημοκρατίας ή το δημόσιο κατήγορο που χειρίζεται την ποινική υπόθεση, όταν φαίνεται να μην υπάρχει η απαραίτητη επικοινωνία και ενημέρωση με αποτέλεσμα να μην υφίσταται σχέση εμπιστοσύνης.

8. Στην απαντητική επιστολή προς εμένα, ημερομηνίας 17/04/2018, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι:

«με βάση το μαρτυρικό υλικό, φαίνεται ότι ο κατηγορούμενος[...], σε μια μοναδική περίπτωση και ενώ βρέθηκε σε χώρο μόνος του μαζί με την ανήλικη παραπονούμενη, κατέβασε το παντελόνι του και το εσώρουχό του και φίλησε την παραπονούμενη στο στόμα. Σημειώνω ότι μέχρι και την ημερομηνία που έγινε η καταγγελία και δη την 21/03/2016, δηλαδή περίπου 8-9 μήνες αφού αυτό έλαβε χώρα περί τον Ιούνιο του 2015, ο κατηγορούμενος ουδέποτε ξαναενόχλησε την παραπονούμενη, σύμφωνα με την μαρτυρία της παραπονούμενης».

9. Σε ότι αφορά την καθυστέρηση στην εκδίκαση της υπόθεσης αναφέρεται ότι: *«οποιαδήποτε καθυστέρηση παρουσιάστηκε στην εκδίκαση της υπόθεσης προέκυψε αποκλειστικά είτε από αναβολές που αιτείτο ο δικηγόρος του κατηγορουμένου είτε λόγω έλλειψης χρόνου του Κακουργιοδικείου να εκδικάσει την εν λόγω υπόθεση».*

10. Σε ότι αφορά τη συνεργασία του Δημόσιου Κατήγορου με το θύμα και την οικογένειά του, αναφέρεται ότι:

« Κατά την ανάληψη της υπόθεσης, είχα ενημέρωση ότι η συνάδελφος που χειρίζετο την υπόθεση, ενημέρωνε πλήρως και πάντοτε την οικογένεια της παραπονούμενης για το τι λάμβανε χώρα σε κάθε δικάσιμο αλλά και γενικότερα σε σχέση με την εξέλιξη της υπόθεσης. Στην συνέχεια και κατά την ανάληψη της υπόθεσης από εμένα (2^η Δημόσια Κατήγορο- η σημείωση δική μου) και αφού είχα μελετήσει το φάκελο[...], είχα την άποψη ότι η ποινή που θα επιβληθεί στον κατηγορούμενο δεν θα υπερβαίνει τα 3 χρόνια και ότι θα μπορούσε να εκδικαστεί καταλλήλως από το Επαρχιακό Δικαστήριο Επαρχίας Α».

Δ. Νομικό Πλαίσιο

11. Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (στο εξής η «Σύμβαση») ορίζει ως πρωταρχικό γνώμονα το συμφέρον του παιδιού¹, όπως επιτάσσει το άρθρο 3:

«3.1. Σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν παιδιά, είτε αυτές λαμβάνονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς κοινωνικής προστασίας, είτε από τα δικαστήρια, τις διοικητικές αρχές ή από τα νομοθετικά όργανα, **πρέπει να λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη το συμφέρον του παιδιού.** (“*the best interests of the child shall be a primary consideration*”)

3.2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη υποχρεούνται να εξασφαλίσουν στο παιδί την αναγκαία για την ευημερία του προστασία και φροντίδα, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των γονέων του, των επιτρόπων του ή των άλλων προσώπων που είναι νόμιμα υπεύθυνοι γι’ αυτό, και παίρνουν για το σκοπό αυτό όλα τα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα».

12. Επιπλέον, το άρθρο 19 της Σύμβασης του ΟΗΕ ορίζει :

«19. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά μέτρα, **προκειμένου να προστατεύσουν το παιδί από κάθε μορφή βίας, προσβολής ή βιαιοπραγιών σωματικών ή πνευματικών, εγκατάλειψης ή παραμέλησης, κακής μεταχείρισης ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, κατά το χρόνο που βρίσκεται υπό την επιμέλεια των γονέων του ή του ενός από τους δύο, του ή των νόμιμων εκπροσώπων του ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου στο οποίο το έχουν εμπιστευθεί**».

13. Το άρθρο 34 καθορίζει, σε σχέση με τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών:

«34. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να **προστατεύσουν το παιδί από κάθε μορφή σεξουαλικής εκμετάλλευσης και σεξουαλικής βίας.** Για το σκοπό αυτό, τα Συμβαλλόμενα Κράτη, ειδικότερα,

¹Hodgkin, R., & Newell, P. (2007). Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the child. Geneva: UNICEF.

οφείλουν να παίρνουν όλα τα μέτρα επί εθνικού, διμερούς και πολυμερούς επιπέδου για να εμποδίσουν:

α) Την παρακίνηση ή τον εξαναγκασμό των παιδιών σε παράνομη σεξουαλική δραστηριότητα

β) Την εκμετάλλευση των παιδιών για πορνεία ή για άλλες παράνομες σεξουαλικές δραστηριότητες

γ) Την εκμετάλλευση των παιδιών με σκοπό την παραγωγή θεαμάτων ή υλικού πορνογραφικού χαρακτήρα.»

14. Το δικαίωμα του παιδιού για προστασία από κάθε μορφή σωματικής και ψυχικής βίας, κακοποίησης, κακομεταχείρισης, εκμετάλλευσης και παραμέλησης, ορίζεται στο άρθρο 19 της Σύμβασης και αναλύεται στο «Γενικό Σχόλιο Αρ. 13 (2011) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού: Το δικαίωμα του παιδιού για ελευθερία από όλες τις μορφές βίας». Το δικαίωμα των παιδιών για πλήρη σεβασμό της αξιοπρέπειάς τους και της σωματικής και ψυχικής τους ακεραιότητας, είναι άμεσα συνδεδεμένο με το δικαίωμά τους στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη (άρθρο 6).² Στις υποχρεώσεις της πολιτείας, της οικογένειας αλλά και άλλων εμπλεκόμενων φορέων, περιλαμβάνεται η πρόληψη της βίας, η προστασία του παιδιού που είναι θύμα ή/και μάρτυρας παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η διερεύνηση και τιμωρία των ενόχων και η παροχή πρόσβασης των θυμάτων σε αγαθά και υπηρεσίες, για επανόρθωση της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του. Ταυτόχρονα, υπάρχει η υποχρέωση του κράτους να διασφαλίσει ότι όλα τα πρόσωπα που, στα πλαίσια του επαγγέλματός τους, εμπλέκονται στην πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης καθώς και στην προστασία του παιδιού, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών στο δικαστικό σύστημα, ανταποκρίνονται στις ανάγκες των παιδιών και σέβονται τα δικαιώματά τους.³

15. Στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, το ζήτημα της σεξουαλικής βίας ενάντια στα παιδιά διέπεται από τον περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Σεξουαλικής

² Hodgkin, R., & Newell, P. (2007). *Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child*. Geneva: UNICEF.

³ UN Committee on the Rights of the Child General Comment No. 13 (2011). The right of the child to freedom from all forms of violence, para. 5.

Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο [Ν.91(Ι)/2014, όπως έχει τροποποιηθεί].

16. Ο εν λόγω Νόμος καθορίζει τα ακόλουθα σε σχέση με τα δικαιώματα των παιδιών θυμάτων στο πλαίσιο της «διαδικασίας» η οποία σύμφωνα με τον ορισμό της στο άρθρο 2 περιλαμβάνει, πέραν της ποινικής διαδικασίας, όλες τις επαφές που πραγματοποιεί το θύμα υπό την ιδιότητα του θύματος, με κάθε αρχή, δημόσια υπηρεσία ή οργάνωση υποστήριξης θυμάτων, σε σχέση με την υπόθεσή του, πριν, κατά ή μετά την ποινική διαδικασία.

17. Αναφορικά με τις επιπρόσθετες υποχρεώσεις των διωκτικών Αρχών σε σχέση με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων, το άρθρο 29 του εν λόγω Νόμου ορίζει:

« 29. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Αρχηγός της Αστυνομίας και το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί προς εκδίκαση ποινική υπόθεση για διάπραξη αδικήματος δυνάμει του παρόντος Νόμου, στο πλαίσιο των εξουσιών και αρμοδιοτήτων τους λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να-

(α) διασφαλίσουν ότι η ποινική διαδικασία που αφορά τα αδικήματα που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο έχει προτεραιότητα και διεξάγονται χωρίς καθυστέρηση

(β) διασφαλίσουν ότι η διεξαγωγή της ποινικής διαδικασίας δεν θα επιδεινώσει την τραυματική εμπειρία που βίωσε το θύμα

(γ) εξασφαλίσουν ότι τα πρόσωπα, οι μονάδες ή οι υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα, δίωξη και προσαγωγή των αδικημάτων που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο τυγχάνουν της ανάλογης επιμόρφωσης αναφορικά με την εφαρμογή του παρόντος Νόμου

(δ) θέσουν στη διάθεση των προσώπων, μονάδων ή υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο, αποτελεσματικά εργαλεία έρευνας, όπως αυτά που χρησιμοποιούνται κατά του οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων καθώς και άλλων απαραίτητων μέσων και διευκολύνσεων

(ε) δοθεί η δυνατότητα στις ερευνητικές μονάδες ή υπηρεσίες να επιχειρούν την ταυτοποίηση των θυμάτων των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 6 έως 10, ειδικότερα μέσω ανάλυσης υλικού παιδικής πορνογραφίας, όπως φωτογραφίες και

οπτικοακουστικές εγγραφές που μεταδίδονται ή καθίστανται διαθέσιμες μέσω της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών και

(στ) διασφαλιστεί ότι η αβεβαιότητα για την πραγματική ηλικία του θύματος δεν θα αποτρέψει την εκκίνηση των ποινικών ερευνών.».

18. Αναφορικά με τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων υπηρεσιών για τα μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας των θυμάτων, σχετικό είναι το άρθρο 31 (1), το οποίο προβλέπει ότι:

«31.(1) Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες καθώς και οι εμπλεκόμενοι μη κυβερνητικοί οργανισμοί μεταχειρίζονται τα θύματα με τον οφειλόμενο σεβασμό της αξιοπρέπειάς τους, αναγνωρίζουν τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντά τους, ιδίως στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας καθώς και διασφαλίζουν ότι τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης, που ανταποκρίνεται με τον καλύτερο τρόπο στο συμφέρον τους, την κατάστασή τους, την ηλικία και το βαθμό ωριμότητάς τους».

19. Το δικαίωμα λήψης πληροφοριών κατοχυρώνεται από το άρθρο 36 του εν λόγω Νόμου:

«36. (1) Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ή/και η Αστυνομία κατά την πρώτη τους επαφή με το θύμα ή/και τον κηδεμόνα του, ανάλογα με την ηλικία και το βαθμό ετοιμότητας, παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, σε γλώσσα που κατανοεί, αναφορικά με τα δικαιώματά του, οι οποίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

(α) Σε ποιες υπηρεσίες ή οργανώσεις μπορεί να προσφεύγει για να του δοθεί υποστήριξη σε σχέση με την παροχή προστασίας, φροντίδας, ψυχολογικής στήριξης, νομικών ή άλλων συμβουλών

(β) το είδος της υποστήριξης που μπορεί να λαμβάνει σε σχέση με την ποινική διαδικασία

(γ) πού και με ποιο τρόπο μπορεί να υποβάλει καταγγελία εναντίον του δράστη

(δ) τις διαδικασίες που έπονται της καταγγελίας και το ρόλο του ως θύμα στα πλαίσια των διαδικασιών αυτών

(ε) πώς και υπό ποιους όρους μπορεί να αναλάβει προστασία

(στ) σε ποιο βαθμό και υπό ποιους όρους έχει πρόσβαση σε:

- i. νομικές συμβουλές, ή
- ii. νομική συνδρομή, ή
- iii. συμβουλές κάθε είδους,
και στις περιπτώσεις (i) και (ii), κατά πόσο έχει το σχετικό δικαίωμα

(ζ) ποιες προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν για να δικαιούνται αποζημίωσης

(η) εάν κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος ή επιθυμεί να μεταβεί στο κράτος μέλος ή στην Τρίτη χώρα καταγωγής του, ποιοι ιδιαίτεροι μηχανισμοί είναι διαθέσιμοι για την υπεράσπιση των συμφερόντων του.

(2) Εφόσον το θύμα ή ο κηδεμόνας ή ο εκπρόσωπος του θύματος ο οποίος διορίζεται δυνάμει του άρθρου 42 του παρόντος Νόμου το επιθυμεί, η Αστυνομία, το ενημερώνει αναφορικά με-

(α)τη συνέχεια που δόθηκε στην καταγγελία του

(β)τα στοιχεία που του επιτρέπουν, εάν ασκηθεί ποινική δίωξη, να πληροφορηθεί την εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας σχετικά με τον κατηγορούμενο για τις εγκληματικές πράξεις που το αφορούν, εκτός εάν κατά την κρίση των διωκτικών αρχών και σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να διαταραχθεί η ομαλή διεξαγωγή της υπόθεσης και

(γ)την απόφαση που εξέδωσε το δικαστήριο.

(3) Σε περίπτωση που οι διωκτικές αρχές κρίνουν ότι το θύμα κινδυνεύει από την προφυλάκιση υποδίκου ή την απόλυση του καταδίκου το ενημερώνουν και λαμβάνουν τις απαραίτητες προφυλάξεις.

(4)Το θύμα έχει δικαίωμα να αποποιηθεί εγγράφως της λήψης πληροφοριών του παρόντος άρθρου, εκτός εάν η αποστολή των πληροφοριών είναι υποχρεωτική σύμφωνα με τους όρους της σχετικής ποινικής διαδικασίας».

20. Το άρθρο 37 του ίδιου Νόμου επιτάσσει:

«37.(1)...

(2) Οι διωκτικές αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μειώσουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις τυχόν δυσχέρειες επικοινωνίας που επηρεάζουν την κατανόηση ή τη συμμετοχή θύματος το οποίο έχει την ιδιότητα του μάρτυρα, κατά τα στάδια της ποινικής διαδικασίας.

(3) Κάθε θύμα, ανεξάρτητα από την προθυμία του να συνεργαστεί με τις διωκτικές αρχές, για την ποινική έρευνα, δίωξη ή δίκη, έχει δικαίωμα άμεσης πρόσβασης σε νομικές συμβουλές σύμφωνα με τον περί Δικηγόρων Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και σε περίπτωση που δεν έχει επαρκής πόρους έχει δικαίωμα σε δωρεάν αρωγή ανεξάρτητα από τις διατάξεις του περί Νομικής Αρωγής Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(4) Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για την παραχώρηση νομικής αρωγής σε θύμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καθορίζονται με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 57 του παρόντος Νόμου.

(5) Επιπρόσθετα από τις νομικές συμβουλές, η Δημοκρατία αποζημιώνει τα θύματα τα οποία συνεργάζονται με τις διωκτικές αρχές ως μάρτυρες σε ποινική διαδικασία για οποιαδήποτε έξοδα στα οποία αυτά υπόκεινται λόγω της συμμετοχής τους στην ποινική διαδικασία.

(6) Οποιαδήποτε οργάνωση, ίδρυμα, σωματείο ή μη κυβερνητική οργάνωση, η οποία έχει στο καταστατικό της ως σκοπό την στήριξη και προστασία θυμάτων των αδικημάτων της σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης μπορεί, εφόσον το θύμα ή ο κηδεμόνας του συναινεί σε αυτό, να βοηθά και να στηρίζει το θύμα κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας».

21. Στο άρθρο 42 του ίδιου Νόμου καθορίζεται η προστασία των θυμάτων στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας:

«42.(1) Στην περίπτωση που οι γονείς ή οι δικαιούχοι της γονικής μέριμνας σύμφωνα με τους νόμους της Δημοκρατίας αποκλείονται από την εκπροσώπηση του παιδιού λόγω σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ αυτών και του θύματος ή στην περίπτωση που το παιδί είναι ασυνόδευτο ή αποχωρισμένο από την οικογένειά του, το δικαστήριο δύναται να διορίσει τον Επίτροπο για τη νομική εκπροσώπηση του παιδιού στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας σύμφωνα με τον

περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(2) Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων υπεράσπισης των κατηγορούμενων, οι διωκτικές αρχές διασφαλίζουν ότι στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 6 μέχρι 10 και 15 του παρόντος Νόμου-

(α) οι συνεντεύξεις με το θύμα πραγματοποιούνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση από τότε που τα γεγονότα έχουν αναφερθεί είτε στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είτε στις διωκτικές αρχές

(β) οι συνεντεύξεις με το θύμα πραγματοποιούνται, εφόσον είναι δυνατό, σε χώρους σχεδιασμένους ή προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτό

(γ) οι συνεντεύξεις με το θύμα διεξάγονται από επαγγελματίες εκπαιδευμένους προς το σκοπό αυτό, ή με τη βοήθειά τους, και από άτομα του ιδίου φύλου

(δ) όπου αυτό είναι δυνατό, όλες οι συνεντεύξεις με το θύμα διεξάγονται από το ίδιο πρόσωπο

(ε) ο αριθμός των συνεντεύξεων με το θύμα είναι όσο το δυνατό περιορισμένος και οι συνεντεύξεις διεξάγονται μόνον όπου αυτό είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς των ποινικών ερευνών και διαδικασιών

(στ) το θύμα μπορεί να συνοδεύεται από τον εκπρόσωπό του, ο οποίος διορίζεται δυνάμει του παρόντος άρθρου ή, κατά περίπτωση, ενήλικα της επιλογής τους παιδιού, εκτός εάν έχει εκδοθεί αιτιολογημένη απόφαση δικαστηρίου για το αντίθετο, σχετικά με το συγκεκριμένο πρόσωπο».

22. Πέραν του πιο πάνω αναφερόμενου νόμου, σχετικός είναι και ο *περί της Θέσπισης Ελάχιστων Προτύπων σχετικά με τα Δικαιώματα, την Υποστήριξη και την Προστασία Θυμάτων της Εγκληματικότητας Νόμος του 2016 [N.51(I)/2016]*, ο οποίος θεσπίστηκε για σκοπούς ενσωμάτωσης της Ευρωπαϊκής Οδηγίας «Οδηγία 2012/29/ΕΕ», και ο οποίος εφαρμόζεται σε σχέση με όλα τα θύματα αδικημάτων, περιλαμβανομένων των παιδιών θυμάτων. Στο άρθρο 4 του εν λόγω Νόμου ορίζεται ρητά ότι:

«4.(1) Κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία και ή μη κυβερνητικός οργανισμός, κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου-

(α) Αναγνωρίζει και αντιμετωπίζει το θύμα με σεβασμό, ευαισθησία, εξατομικευμένη, επαγγελματική και χωρίς διακρίσεις προσέγγιση, σε κάθε επαφή του θύματος με τις υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων ή τις διωκτικές και δικαστικές αρχές που ενεργούν στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας

(γ)σε περίπτωση που το θύμα είναι παιδί, διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, το οποίο αξιολογείται σε εξατομικευμένη βάση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ηλικία, τον βαθμό ωριμότητας, τις απόψεις, τις ανάγκες και τις ανησυχίες του παιδιού:

Νοείται ότι το παιδί και ο ασκών τη γονική ευθύνη ή ο άλλος νόμιμος εκπρόσωπός του, εφόσον υπάρχει, ενημερώνονται για τυχόν μέτρα ή δικαιώματα που αφορούν συγκεκριμένα το παιδί».

23. Το άρθρο 6 του εν λόγω Νόμου ορίζει το δικαίωμα λήψης πληροφοριών από την πρώτη επαφή με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Αναφέρεται δε:

«6.(2)(β) Κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία δύναται να παρέχει πρόσθετες πληροφορίες σε μεταγενέστερο στάδιο, ανάλογα με τις ανάγκες του θύματος και τη χρησιμότητα των πληροφοριών αυτών σε κάθε στάδιο της διαδικασίας».

24. Περαιτέρω, τα εδάφια 1 και 3 του άρθρου 8 καθορίζουν ότι:

«8.(1) Η Αστυνομία, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ενημερώνει το θύμα, για το δικαίωμά του να λαμβάνει, εφόσον το ζητήσει, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με την ποινική διαδικασία που άρχισε κατόπιν της καταγγελίας της αξιόποινης πράξης, η οποία διεπράχθη σε βάρος του:

(α) Οποιαδήποτε αιτιολογημένη απόφαση μη προώθησης ή περάτωσης της έρευνας ή άσκησης ποινικής δίωξης κατά του δράστη

(β)το χρόνο και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης και τη φύση των κατηγοριών κατά του δράστη

(γ) οποιαδήποτε οριστική απόφαση εκδοθείσα σε δίκη

(δ) πληροφορίες που επιτρέπουν στο θύμα να γνωρίζει την πορεία της ποινικής διαδικασίας, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων στις οποίες ενδέχεται να διαταραχθεί

η ομαλή διεξαγωγή της υπόθεσης από αυτή την κοινοποίηση, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

(2)...

(3) Η Αστυνομία ενημερώνει το θύμα, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση για τη δυνατότητα να ζητήσει να το πληροφορήσουν, τουλάχιστον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει ενδεχόμενος ή διαπιστωμένος κίνδυνος βλάβης αυτού, εκτός εάν υπάρχει διαπιστωμένος κίνδυνος βλάβης του δράστη λόγω της κοινοποίησης των πληροφοριών για-

(α) την αποφυλάκιση ή την απόδραση του προφυλακισθέντος, κατηγορούμενου ή καταδικασθέντος για αξιόποινη πράξη που αφορά το θύμα,

(β) τυχόν σχετικά μέτρα που αποφασίζονται για την προστασία του θύματος, σε περίπτωση αποφυλάκισης ή απόδρασης του προφυλακισθέντος, κατηγορούμενου ή καταδικασθέντος για αξιόποινη πράξη που αφορά το θύμα».

25. Το άρθρο 22 του ίδιου Νόμου ορίζει το δικαίωμα προστασίας των θυμάτων με ειδικές ανάγκες προστασίας.

« 22(1) Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και σύμφωνα με τους κανόνες της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου, το θύμα με ειδικές ανάγκες προστασίας που επωφελείται ειδικών μέτρων, τα οποία αποφασίζονται μετά από τη διενέργεια ατομικής αξιολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 21 δύναται να επωφελείται από τα μέτρα που προβλέπονται στα εδάφια (2) και (3) του παρόντος άρθρου:

Νοείται ότι, ειδικό μέτρο που αποφασίστηκε μετά από ατομική αξιολόγηση δεν εφαρμόζεται, εάν επιχειρησιακοί ή πρακτικοί περιορισμοί καθιστούν τούτο αδύνατο ή εάν υπάρχει επείγουσα ανάγκη εξέτασης του θύματος και η παράλειψη εξέτασής του δυνατό να βλάψει το θύμα ή άλλο πρόσωπο ή να θίξει την πορεία της διαδικασίας».

Ε. Συμπεράσματα Επιτρόπου

26. Λαμβανομένου υπόψη του πιο πάνω αυστηρού νομικού πλαισίου προς διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης ή εκμετάλλευσης, και, δεδομένων των ιδιαίτερα προστατευτικών για τα παιδιά – θύματα διατάξεων και, λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη μου και άλλες καταγγελίες που έχω δεχθεί αναφορικά με

τα ίδια προβλήματα που φαίνεται να αντιμετωπίζουν παιδιά – θύματα αυτών των σοβαρών αδικημάτων, φαίνεται ότι δεν έχουν ληφθεί ή/και λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματική εφαρμογή στην πράξη του πιο πάνω νομοθετικού πλαισίου, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας κατά την εκδίκαση υποθέσεων σεξουαλικής κακοποίησης/εκμετάλλευσης παιδιού, ως επιβάλλεται.

27. Πιο συγκεκριμένα, από τη μελέτη της παρούσας περίπτωσης προκύπτουν τα ακόλουθα θέματα, τα οποία τίθενται για προβληματισμό σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα της δικαστικής διαδικασίας και κατά πόσο αυτή διεξάγεται με τρόπο που να διασφαλίζει ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς ενεργούν λαμβάνοντας υπόψη πρωτίστως το συμφέρον και τα δικαιώματα του παιδιού θύματος, όπως απαιτείται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και το σχετικό εθνικό νομοθετικό πλαίσιο.

28. Παρά το γεγονός ότι, ορθά η δίκη αποφασίστηκε να διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 91(Ι)/2014, **εντούτοις, ο αποκλεισμός και της μητέρας** ή άλλων μελών της οικογένειας του παιδιού - θύματος από τη διαδικασία δημιουργεί ερωτηματικά κατά πόσο ήταν προς το συμφέρον του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη ότι αποτελεί δικαίωμα και υποχρέωση των γονέων/κηδεμόνων να εκπροσωπούν το παιδί στη διαδικασία και να λαμβάνουν αποφάσεις εκ μέρους του παιδιού αναφορικά με οτιδήποτε αφορά τη διαδικασία, εκεί και όπου ο ρόλος του ως θύμα το επιτρέπει. Σημειώνεται ότι, δεν έχει τεθεί οτιδήποτε ενώπιόν μου που να υποδηλώνει ότι οι γονείς δεν ήταν σε θέση να εκπροσωπήσουν τα δικαιώματά του παιδιού τους στη διαδικασία και, ως εκ τούτου, να χάνουν το δικαίωμά τους να παρακολουθήσουν τη δικαστική διαδικασία. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42(1) του Νόμου 91(Ι)/2014 και του 23 (2)(γ)(i) του Νόμου 51(Ι)/2016, οι γονείς αποκλείονται από την εκπροσώπηση του παιδιού μόνο λόγω σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ αυτών και του θύματος ή εφόσον είναι ασυνόδευτο ή αποχωρισμένο από την οικογένειά του.

29. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η μητέρα ενημερώθηκε ότι η υπόθεση ήταν κεκλεισμένων των θυρών και λόγω του ότι **δεν φαίνεται να είχε ενημερωθεί αναφορικά με το**

δικαίωμά της να παρακολουθεί τη διαδικασία και να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, δεν ήταν παρούσα στις δικάσιμους που έλαβαν χώρα. Το γεγονός αυτό επηρέασε το δικαίωμα της μητέρας και, κατ' επέκταση, του παιδιού σε πλήρη και ουσιαστική ενημέρωση αναφορικά με την πορεία της υπόθεσής που το αφορά. Ανεξάρτητα από το κατά πόσο η μητέρα παρακολουθούσε τις δικασίμους ή μη, είχε δικαίωμα σε ενημέρωση αναφορικά με την πορεία της υπόθεσης. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1)(γ) του Νόμου 51(Ι)/2016 το παιδί και ο ασκών τη γονική ευθύνη ή ο άλλος νόμιμος εκπρόσωπός του, εφόσον υπάρχει, ενημερώνονται για τυχόν μέτρα ή δικαιώματα που αφορούν συγκεκριμένα το παιδί. Η ίδια η μητέρα αναφέρει ότι η ενημέρωση που λάμβανε αναφορικά με την υπόθεση δεν ήταν ικανοποιητική ούτε σταθερή σε όλη την διαδικασία ενώ παρατηρήθηκε μια φθίνουσα πορεία της ενημέρωσης εκ μέρους της Νομικής Υπηρεσίας.

30. Ιδιαίτερα προβληματική είναι, επίσης, **η όλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην ποινική διαδικασία**, η οποία σύμφωνα με την δικηγόρο της δημοκρατίας που χειρίζεται την υπόθεση, οφείλεται στις αναβολές τις οποίες αιτείται ο κατηγορούμενος και λόγω του φόρτου εργασίας του Δικαστηρίου. Τονίζω ότι ο Νόμος 91(Ι)/2014 επιβάλλει ταχεία εκδίκαση υποθέσεων τέτοιας φύσης για ελαχιστοποίηση της επαναθυματοποίησης του παιδιού, η οποία δεν προκύπτει μόνο από τον αριθμό των παρουσιών του στο Δικαστήριο ως τέτοιες, αλλά και από το γεγονός ότι η όλη διαδικασία παραμένει σε εκκρεμότητα για μεγάλο χρονικό διάστημα, δημιουργώντας αισθήματα άγχους και έντασης στο παιδί και στους γονείς του μέχρι την κατάληξή της. Τούτο επαυξάνεται δεδομένου ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση ο θύτης είναι ελεύθερος και διαμένει σε χώρο ο οποίος γειτνιάζει με το σπίτι της γιαγιάς του παιδιού. **Από την απάντηση της Νομικής Υπηρεσίας δεν προκύπτει κατά πόσο ηγέρθηκαν ενστάσεις εκ μέρους της δημόσιας κατηγορού αναφορικά με τα αιτήματα αναβολής, ούτε αναφέρονται οι λόγοι της αιτούμενης αναβολής και κατά πόσο αυτά ήταν αιτιολογημένα.** Το θέμα των καθυστερήσεων αφορά, επίσης, και τα ίδια τα Δικαστήρια και τη Δικαστική Εξουσία εν γένει και για το σκοπό αυτό το παρόν θα κοινοποιηθεί προς τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου αλλά και τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

31. Στα πιο πάνω προστίθενται και **οι εναλλαγές στους δημόσιους κατηγορούς/δικηγόρους της δημοκρατίας** που χειρίζονται την υπόθεση στις δικαστικές διαδικασίες, αφού φαίνεται να υπήρξε εναλλαγή τουλάχιστον τριών δημόσιων κατηγορών ή/και Δικηγόρων της Δημοκρατίας, οι οποίοι είχαν διαφορετική προσέγγιση, όσον αφορά την ενημέρωση του παιδιού και της οικογένειας και γενικά την επαφή με το θύμα. **Ως εκ τούτου, η σχέση εμπιστοσύνης του παιδιού θύματος και της οικογένειάς του με το σύστημα δικαιοσύνης αποδυναμώνεται.**

32. Ενώ η παραπομπή της εκδίκασης της υπόθεσης από το Κακουργιοδικείο σε Επαρχιακό Δικαστήριο φαίνεται να **έγινε με βάση συγκεκριμένη αιτιολογία -για σκοπούς επίσπευσης της διαδικασίας-** αυτό όχι μόνο δεν επιτεύχθηκε, αλλά το δικαίωμα του παιδιού για σύντομη δίκη παραβιάστηκε κατάφωρα, αφού η κατηγορούσα Αρχή δεν φαίνεται να είχε φέρει ποτέ ένσταση στις ζητηθείσες αναβολές αλλά ούτε το Δικαστήριο να κατέβαλε προσπάθεια αποφυγής τους. Επιπρόσθετα, η παραπομπή υπόθεσης που αφορά σε σεξουαλική κακοποίηση εννιάχρονου παιδιού, από το Κακουργιοδικείο Επαρχιακό Δικαστήριο, έχω την άποψη ότι αφαιρεί από τη δέουσα βαρύτητα που πρέπει να δίνεται σε τέτοιου είδους υποθέσεις και δεν αντανakλά μια αυστηρή αντιμετώπιση του Κράτους σε σχέση με την προστασία παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση ή εκμετάλλευση, υποχρέωση που απορρέει τόσο από την εθνική νομοθεσία όσο και από τις διεθνείς Συμβάσεις και το ευρωπαϊκό δίκαιο, τα οποία υπερισχύουν της εθνικής νομοθεσίας. Με πλήρη σεβασμό στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Γενικού Εισαγγελέα αναφορικά με την άσκηση ποινικών διώξεων ή και παραπομπών υποθέσεων στα αρμόδια ποινικά δικαστήρια, έχω την άποψη ότι το γεγονός ότι ο θύτης μόνο σε μία περίπτωση κακοποίησε σεξουαλικά το συγκεκριμένο εννιάχρονο παιδί όπως αναφέρεται στην απάντηση της Νομικής Υπηρεσίας, χωρίς βεβαίως να αποκλείεται το ενδεχόμενο να έχει εν τω μεταξύ ή/και προηγουμένως κακοποιήσει άλλα παιδιά, δεν θα έπρεπε να αποτελεί κριτήριο βάσει του οποίου το κράτος να καθορίζει τη θέση του ως προς το κατά πόσο η υπόθεση θα πρέπει να εκδικαστεί από το Κακουργιοδικείο ή το Επαρχιακό Δικαστήριο, **δεδομένου ότι αποτελεί υποχρέωση του κράτους να επιδεικνύει μηδενική ανοχή σε τέτοιους είδους αδικήματα και να**

διαμηνύει με την στάση του και τις αποφάσεις του ότι τα αντιμετωπίζει με την αυστηρότητα που τους αρμόζει.

33. Καταληκτικά, διαπιστώνω ότι, η συγκεκριμένη περίπτωση αλλά και άλλες περιπτώσεις για τις οποίες μου έχουν υποβληθεί παράπονα για παρόμοιας φύσης θέματα, **αναδεικνύουν τα προβλήματα που υφίστανται αναφορικά με τη θέση των παιδιών θυμάτων στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, η οποία σύμφωνα με τον Νόμο 91(Ι)/2014 περιλαμβάνει, πέραν της ποινικής διαδικασίας, όλες τις επαφές που πραγματοποιεί το θύμα υπό την ιδιότητα του θύματος, με κάθε Αρχή, δημόσια Υπηρεσία ή οργάνωση υποστήριξης θυμάτων, σε σχέση με την υπόθεσή του, πριν, κατά ή μετά την ποινική διαδικασία.**

34. Πιο συγκεκριμένα, έχω την άποψη ότι, ενώ, τόσο ο Νόμος 91(Ι)/2014 όσο και ο Νόμος 51(Ι)/2016, **επανακαθορίζουν τη θέση του παιδιού θύματος στην ποινική διαδικασία, η οποία πλέον δεν περιορίζεται στο ρόλο του μάρτυρα, αναγνωρίζοντάς του δικαιώματα, περιλαμβανομένου του δικαιώματος νομικής εκπροσώπησης και νομικής αρωγής ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων του, δυστυχώς, φαίνεται να μην έχει καταστεί εφικτό τα δικαιώματα αυτά να εφαρμόζονται στην πράξη και αποτελεσματικά.** Σημειώνεται ότι, οι πιο πάνω Νόμοι ενσωματώνουν Οδηγίες της Ε.Ε. και ως εκ τούτου, υπερισχύουν των εθνικών νομοθεσιών, αλλά και των διαδικασιών και δικονομικών κανόνων που γενικά ισχύουν στην ποινική δίκη. Σημειώνεται, επίσης, ότι παρά το ότι οι εν λόγω Οδηγίες της Ε.Ε. δεν επιβάλλουν στα κράτη μέλη τον συγκεκριμένο τρόπο με τον οποίο θα μπορούν να ασκηθούν τα δικαιώματα των θυμάτων, αναγνωρίζοντας τα διαφορετικά νομικά συστήματα που ισχύουν στα διάφορα κράτη μέλη της Ε.Ε., **η ορθή ενσωμάτωση των Οδηγιών απαιτεί πέραν από την σχετική νομοθεσία, την προσαρμογή των διαδικασιών, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των θυμάτων.** Το γεγονός ότι, στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης που ισχύει στη Δημοκρατία, το θύμα δεν είχε, μέχρι την εισαγωγή τουλάχιστον των πιο πάνω νομοθεσιών, οποιαδήποτε ιδιαίτερη θέση στη ποινική διαδικασία, πέραν από αυτήν του μάρτυρα και ότι κατά τα άλλα ο Γενικός Εισαγγελέας ασκεί ποινικές διώξεις για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος και όχι απαραίτητα για τη διασφάλιση των συμφερόντων των θυμάτων, θα πρέπει να

αναθεωρηθεί υπό το φως των σχετικών Οδηγιών της Ε.Ε. αναφορικά με τα δικαιώματα των θυμάτων. Ως εκ τούτου, θεωρώ απαραίτητο όπως η Νομική Υπηρεσία σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθώς και το Ανώτατο Δικαστήριο, εξετάσουν το όλο θέμα σφαιρικά και να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, τόσο από ουσιαστικής όσο και διαδικαστικής άποψης, για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των δικαιωμάτων των παιδιών θυμάτων αδικημάτων και ιδιαίτερα σοβαρών αδικημάτων όπως η σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση στο πλαίσιο της διαδικασίας.

ΣΤ. Κατακλείδα

35. Το παρόν Πόρισμα⁴ διαβιβάζεται στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τον Αρχηγό Αστυνομίας, για δικές τους ενέργειες στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους. Παράλληλα κοινοποιείται στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Κοινοποιείται, επίσης, στην Πρόεδρο και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, για σκοπούς κοινοβουλευτικού ελέγχου, καθώς και στην Πρόεδρο Επιτροπής Παρακολούθησης και Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας «ΦΩΝΗ», στην Αρχή Εποπτείας Καταδικασθέντων για Αδικήματα Σεξουαλικής Φύσης κατά Ανηλίκων καθώς και στην παραπονούμενη μητέρα, για σκοπούς ενημέρωσης.

Λήδα Κουρσουμπά

Επίτροπος Προστασίας των
Δικαιωμάτων του Παιδιού

ΓΕΠ 11.17.06.05.60

Λευκωσία, Δεκέμβριος 2018

ΧΙ/ΓΧ

⁴ Το παρόν Πόρισμα βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού www.childcom.org.cy στο σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτροπής».